

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : SRI 5920203

ชื่อโครงการ : นิติเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยมาตรฐานความปลอดภัยทางด้านอาหาร: กรณีศึกษาแรคโตพามีน

ชื่อนักวิจัย : นิรมล สุธรรมกิจ และ สิทธิกร นิพนธ์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Email address : nirammon@econ.tu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : 15 มกราคม – 14 กรกฎาคม 2559 (ขยายเวลาถึง 14 กันยายน 2559)

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กรอบแนวคิดวิเคราะห์ด้านนิติเศรษฐศาสตร์ศึกษาภาวะเปรียบเทียบระหว่างประเทศและกฎหมายของไทยด้านความปลอดภัยอาหารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารแรคโตพามีนเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งศึกษาบทเรียนจากการเจรจาเรื่องสารแรคโตพามีนของประเทศต่างๆ กับสหรัฐอเมริกาที่พยายามผลักดันให้ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกออกกฎหมายภายในประเทศกำหนดค่าปริมาณการตกค้างสูงสุดในการอาหาร (Maximum Residue Limits: MRLs) สำหรับ Ractopamine ตามมาตรฐานโคเด็กซ์ (สำหรับเนื้อโคและสุกร รวมทั้ง ใต้ ไชมัน)

ผลการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ (1) บางประเทศยังไม่อนุญาตให้ใช้สารแรคโตพามีนเลี้ยงสัตว์หรือผสมในอาหารสัตว์ เช่น จีน ไต้หวัน รัสเซีย สหภาพยุโรป ในขณะที่บางประเทศอนุญาตให้ใช้สารดังกล่าวได้ เช่น แคนาดา สหรัฐอเมริกา (2) ประสิทธิภาพของบางประเทศที่เกี่ยวข้องกับสารแรคโตพามีนและการนำเข้าเนื้อสุกรและเนื้อโค เช่น รัฐบาลไต้หวันต้องชั่งน้ำหนักระหว่างผลประโยชน์ทางการค้า (การส่งออกสินค้าอื่น) กับผลกระทบจากการนำเข้าเนื้อสัตว์ มาเลเซียต้องปรับปรุงกฎหมายให้เทียบเคียงกับมาตรการของประเทศคู่ค้า ฟิลิปปินส์ต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพของการเลือกปฏิบัติระหว่างสินค้าผลิตในประเทศกับสินค้านำเข้า และ เวียดนามเลือกที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้า (3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 269) พ.ศ. 2546 เรื่องมาตรฐานอาหารที่มีการปนเปื้อนสารเคมีกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ ที่กำหนดให้อาหารทุกชนิดมีมาตรฐานโดยตรวจไม่พบการปนเปื้อนสารเคมีกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ (β -Agonist) และเกลือของสารกลุ่มนี้ อาจถือได้ว่าเป็นมาตรการตามความตกลง SPS (4) ประกาศกระทรวงดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยอาหารที่เข้มงวด และยังไม่มีการอื่นที่ให้ระดับการคุ้มครองเดียวกันได้ แต่ส่งผลจำกัดการค้าไม่น้อยกว่าประกาศกระทรวงในปัจจุบัน และ (5) การกำหนดค่า MRLs > 0 จะส่งผลกระทบต่อไทยหลายด้าน เช่น ความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการบริโภคเครื่องในสุกรและโค ผลกระทบต่อเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ ผลกระทบต่อการค้าเนื้อและผลิตภัณฑ์สุกรและโค จากการแข่งขันกับสินค้านำเข้า ผลกระทบต่อความไว้วางใจจากประเทศผู้นำเข้าที่ไม่อนุญาตให้ใช้สารแรคโตพามีนในการปศุสัตว์ ภาระรายจ่ายของรัฐและประชาชนในการรักษาบุคคลที่เสี่ยงต่ออาหารปนเปื้อนสารแรคโตพามีน ผลกระทบต่อสวัสดิภาพสัตว์ และการพัฒนาสายพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐในการเตรียมการเจรจาด้านการค้าระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบความตกลง SPS คือ (1) หากประเทศไทยไม่ต้องการใช้ค่า MRLs ตามมาตรฐานโคเด็กซ์ และเป็นมาตรฐานที่มีระดับการคุ้มครองความปลอดภัยอาหารสูงกว่ามาตรฐานสากล ประเทศไทยจะต้องดำเนินการดังนี้ (ก) การปรับปรุงประกาศกระทรวงดังกล่าว ในการเพิ่มเติมบริบทด้านความเสี่ยงสุขภาพและผลกระทบด้านการค้าระหว่างประเทศ และ (ข) การประเมินความเสี่ยงและการวางแผนการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมในบริบทของประเทศ และ (2) การกำหนดนโยบายเรื่องความปลอดภัยด้านอาหารให้ชัดเจนและเป็นเอกภาพภายในหน่วยงานภาครัฐ

คำหลัก ความปลอดภัยด้านอาหาร, แรคโตพามีน, มาตรฐานโคเด็กซ์, MRL

Abstract

Project Code: SRI5920203

Project Title: Law and Economics in Food Safety Standard: A case study of Ractopamine

Researchers: Niramom Sutummakid & Sittikorn Nippaya
Faculty of Economics, Thammasat University

Email address: niramom@econ.tu.ac.th

Project period: 15 January – 14 July 2016 (extended to 14 September 2016)

This study aimed at applying law and economic frameworks on food safety standards under international agreements and Thai regulations on applying ractopamine in animal feeding, including lesson learned from some countries in negotiating with the United States, who encourages the WTO member countries to accept or set the MRLs (maximum residue limits) for ractopamine conforming to Codex standards (for pork and beef meat, liver, kidney, fat).

Key results include (1) some countries do not permit ractopamine in animal feeding such as China, Taiwan, Russia and the EU, whereas some countries do such as Canada and the U.S.; (2) Lesson learned from some countries relating to ractopamine in animal feeding and importation of pork and beef found that Taiwan government had considered both international trade benefits and negative impacts from importing pork and beef, Malaysia had adjusted regulations equivalent to trade partner's regulations, the Philippines conducted health risk assessment for different treatments between domestic and imported pork and beef, and Vietnam regulations were adjusted to comply with the trade partner's standards; (3) Health Ministry Order (No.269) 2003 on Food Standard Relating to β -Agonist Contamination, all food shall not be found any β -Agonist chemical contamination as well as its salts, is a SPS measure under SPS Agreement; (4) The Health Ministry Order No.269 implies a strict protection for food safety and it is found that there is no other measures leading to the same level of protection that impact international trade less than the Order No. 269; and (5) If ractopamine MRL > 0, it would provide negative impacts for Thailand in various ways such as health risk from consuming offals, impact to swine and cattle farmers, competition with imported pork and beef and its products, impacts to trustfulness from importers that do not allow to apply ractopamine in the livestock sector, government expense on health care for who ate food contaminated ractopamine, animal welfare, and development of cattle and pig species.

Suggestions for trade negotiation under the SPS Agreement include (1) If Thailand insists not accepting Codex MRLs and maintains food safety protection higher than the Codex standards, the government should (a) adjust the Ministry Order No.269 by adding health risk concern and impact on international trade, and (b) conduct risk assessment and risk management concerning country context; and (2) Thailand food safety policy should be comprehensively united.

Key words: Food Safety, Ractopamine, Codex Standards, MRL